
ETTER- OG VIDEREUTDANNING (EVU) VED NTNU

Fastsatte mandater

Til:	Arbeidsgruppe 1 og 2, EVU
Kopi til	Fakultetene, Dekanmøtet
Fra:	Prorektor Anne Borg

Oppfølging av NTNUs strategi og politikk for EVU og videreutvikling av EVU-porteføljen

Bakgrunn

NTNUs EVU-politikk ble vedtatt av rektor 15. desember 2015. Denne politikken har følgende ambisjoner:

- *NTNU er det beste og mest attraktive universitet for videreutdanning i Norge.* NTNU har tette koblinger til arbeidslivet og bidrar til å skape et grunnlag for et konkurransedyktig norsk arbeidsliv samt til å løse globale utfordringer. NTNU samarbeider med velrennomerte universiteter internasjonalt.
- *NTNUs EVU er forskningsbasert.* Med en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil, faglige bredde og tverrfaglige kompetanse til å møte de store, sammensatte utfordringene Norge og verdenssamfunnet står overfor gir NTNU et unikt, tverrfaglig EVU-tilbud tilpasset arbeidslivets behov.
- *NTNUs EVU-virksomhet er preget av høy kvalitet og leveres på en måte som gjør det mulig å kombinere utdanning med en yrkeskarriere.* NTNU er ledende på å ta i bruk teknologistøttede undervisningsformer.
- *EVU-virksomheten styrker NTNUs omdømme.* Den er organisert på en måte som profilerer NTNU og samtidig gjør det attraktivt for NTNUs ulike fagmiljøer å engasjere seg.
- *NTNU tiltrekker seg toneangivende internasjonale konferanser innenfor naturvitenskap, teknologi, helse, lærerutdanning, samfunnsfag og humaniora.*

Politiske signaler gitt i Meld. St. 16 (2016-2017) tilsier et økt fokus på livslang læring i årene framover. Dette er også vektlagt i NTNUs EVU-politikk og den strategiske satsingen på livslang læring som er uttrykt i NTNUs strategi vedtatt av styret 06.12.2017. Et utviklingsmål i strategien er at NTNU skal utvikle etter- og videreutdanningstilbud i samspill med arbeidslivet.

I omtalen av regjeringens prioriteringer og forventninger i KDs tildelingsbrev til NTNU for 2018 løftes *bl.a. livslang læring og dimensjonering av studietilbud* fram som områder som vil ha særlig oppmerksomhet framover for å realisere målet om økt kvalitet i UH-sektoren.

Postadresse 7491 Trondheim	Org.nr. 974 767 880 postmottak@adm.ntnu.no www.ntnu.no	Besøksadresse Høgskoleringen 1	Telefon +47 73 59 50 00 +47 952 93 082	Saksbehandler Arnulf Omdal arnulf.omdal@ntnu.no
--------------------------------------	---	--	---	--

Rektor ønsker nå å sette fokus på EVU-aktiviteten ved NTNU i lys av strategien og EVU-politikken. Temaet er ytterligere aktualisert ved at arbeidslivet etterspør etterutdanningstilbud innen digitalisering på ulike områder. Temaet er tatt opp i tre dekanmøter høsten 2017, med den konklusjon at det nedsettes to arbeidsgrupper. Arbeidsgruppe 1 tar for seg prinsipielle forhold knyttet til EVU-aktiviteten. Arbeidsgruppe 2 utarbeider spesifikt et forslag til utvikling av EVU-tilbud rettet på digitalisering innen ulike virksomhetsområder. Muligheter for EVU-virksomhet lokalisert i Oslo-regionen tas inn i arbeidet til denne arbeidsgruppen. Mandat og sammensetning for hver av de to arbeidsgruppene er beskrevet i det følgende. Dekanmøtet fungerer som styringsgruppe for arbeidet.

Utfyllende rammer for arbeidet er gitt i vedlegget. Dersom arbeidsgruppene ser behov for justering av mandat tas dette opp med prorektor for utdanning.

Mandat og sammensetning for EVU-arbeidsgruppe 1

Det er et stort behov for EVU som kan bidra til omstilling innenfor et bredt spekter av offentlige og private virksomheter i Norge. Samtidig ser vi at det er stor variasjon mellom sektorer når det gjelder mulighet til å finansiere nødvendig kompetanseheving.

Arbeidsgruppens mandat er spesifikt rettet mot operasjonalisering av NTNUs ambisjoner om økt EVU og hvilke krav det setter til finansiering og hvordan NTNU strukturerer seg internt gjennom organisering, styring og støttefunksjoner.

NTNUs EVU-politikk fra 2015 fastslår at EVU bør organiseres som del av den faste virksomheten ved institutter og fakulteter, og drives av ordinære vitenskapelige ansatte og ved at EVU inngår i NTNUs ordinære studieplan- og kvalitetsprosesser.

Det er i dag en arbeidsdeling mellom fakultet, institutt og enheter på virksomhetsnivået når det gjelder drift av EVU. Fakultet og institutt har faglig og økonomisk ansvar mens Seksjon for etter- og videreutdanning i Fellesadministrasjonen har ansvar for generell profilering og markedsføring, opptak og studentkontakt samt praktisk gjennomføring og økonomioppfølging. Seksjon for etter- og videreutdanning er delvis bevilgningsfinansiert via basisbevilgning i RFM. Ved oppdrag avsettes en sum per emne/student til dekning av seksjonens administrative kostnader.

Arbeidsgruppen bes utrede hvordan NTNU skal styrke EVU-virksomheten med basis i dagens EVU-politikk. Gruppen skal blant annet:

- Identifisere styrker, svakheter, muligheter og trusler for NTNUs EVU-virksomhet innen strategisk viktige fagområder for NTNU, med særskilt fokus på organisering, styring, støttefunksjoner og finansiering.
- Foreslå tiltak som kan redusere hindringer og utnytte muligheter, herunder eventuelle behov for nye eller utvidede finansieringsordninger der markedet ikke har betalingsevne eller – vilje til å dekke totalkostnadene ved utdanningstiltak.
- Foreslå en enhetlig modell for iverksetting av faglig styring og ledelse av EVU på linje med ordinær utdanningsvirksomhet, for sikre en samlet og overordnet strategisk utvikling av EVU-tilbud og NTNUs øvrige studieportefølje.
- Evaluere dagens arbeidsdeling mellom fakultet/institutt og Seksjon for etter- og videreutdanning og andre enheter på sentralt nivå, og foreslå hensiktsmessig organisering av støttefunksjoner sentralt og lokalt for EVU-virksomheten.

Arbeidsgruppen bes ferdigstille sitt arbeid innen 01.12.2018. Gruppen bes rapportere jevnlig til styringsgruppen under arbeidet.

EVU-arbeidsgruppe 1 har denne sammensetningen [pr. dd]:

- Marit Reitan (leder), dekan SU-fakultetet
- Ragna Ann Berge, seksjonsleder, Seksjon for etter- og videreutdanning, Avdeling for utdanningskvalitet
- Sara Brinch, prodekan HF-fakultetet
- Hallstein Hemmer, instituttleder, Institutt for kjemi, NV-fakultetet
- Halvor Holtskog, professor, Institutt for vareproduksjon og byggteknikk (Gjøvik), IV-fakultetet
- Roy Johnsen, professor, Institutt for maskinteknikk og produksjon, IV-fakultetet
- John Krogstie, Institutt for informasjonsteknologi og informatikk, IE-fakultetet
- Arve Pettersen, instituttleder NTNU Handelshøyskolen, ØK-fakultetet
- Svanhild Schjønberg, professor, Institutt for klinisk og molekylær medisin, MH-fakultetet
- Elin Margrete Aasen, instituttleder, Institutt for helsevitenskap, MH-fakultetet

Sekretariat:

- Arnulf Omdal (leder), Rektors stab
- Linda Fredriksen, SU-fakultetet
- Per Eivind Kjøl,

Medarbeidere fra Seksjon for etter- og videreutdanningen vil bidra med innspill.

Avgrensede bidrag fra enheter ved fakultetene vurderes ved behov.

Lise T. Sagdahl vil sørge for å gi arbeidsgruppen nødvendig oppdatering og sikre at arbeidet samordnes med den nasjonale arbeidsgruppen i UHR.

Vedlegg: Utfyllende rammer og forutsetninger for arbeidet til begge arbeidsgrupper

Mandat og sammensetning for EVU-arbeidsgruppe 2

Arbeidsgruppens mandat er spesifikt rettet mot utvikling av nye kurs og programmer innen digitalisering. Det videre arbeidet knyttet til etablering av NTNU EVU i Oslo følges også opp av denne arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppen bes utrede omstillingsbehovet innen digitalisering i utvalgte deler av arbeidslivet og hvordan NTNU kan utvikle EVU-tilbud som møter dette behovet, herunder:

- kartlegge hva slags tilbud som etterspørres
- kartlegge hva som tilbys av potensielle konkurrenter
- utarbeide et "veikart for teknologibedriftene", eventuelt for andre aktuelle bransjer
- utrede modeller for markedsføring og dialog/samarbeid med arbeidslivet
- foreslå et tilbud som kan bygges opp over tid, med oppstart høsten 2018, og med tilhørende tidsplan
- vurdere ressursbehov for det foreslåtte tilbudet

I forhold til etableringen av NTNU EVU Oslo bes arbeidsgruppen:

- vurdere mulighetene for å benytte lokasjon i Oslo for utvalgte EVU-tilbud
- vurdere potensielle lokale samarbeidspartnere, i lys av foreslått EVU-portefølje
- vurdere kriteriene for en bærekraftig økonomisk modell

Arbeidsgruppen bes ferdigstille sitt arbeid innen 01.12.2018. Arbeidsgruppen bes rapportere jevnlig til styringsgruppen under arbeidet.

EVU-arbeidsgruppe 2 har følgende sammensetning:

- Dekan Olav Bolland (leder), IV-fakultetet
- Dekan Monica Rolfsen, ØK-fakultetet
- Prodekan Roger Midtstraum, IE-fakultetet
- Prodekan Jon Magnussen, MH-fakultetet
- Viserektor Jørn Wrolsen, NTNU i Gjøvik
- Prodekan Tine Hestbek, SU-fakultetet

Sekretariat:

- Seksjon for etter- og videreutdanning

Vedlegg: Utfyllende rammer og forutsetninger for arbeidet til begge arbeidsgrupper

Vedlegg: Utfyllende rammer og forutsetninger for arbeidet til begge arbeidsgrupper

Dette vedlegget gir utfyllende informasjonen om rammer og avgrensninger for gruppens mandater og arbeid. Avsnitt 1 og 2 gjelder i hovedsak arbeidsgruppe 1. Avsnitt 3 og 4 gir felles forutsetninger for begge arbeidsgruppene.

1. Rammefordelingsmodellen og EVU

NTNU innførte ny Rammefordelingsmodell (RFM) 1.1.2018. Styret vedtok arbeidsgruppens anbefaling om at **eksternfinansierte** studiepoeng ikke skal gi uttelling i resultatkomponenten i RFM. Alle **egenfinansierte** studiepoeng gir uttelling i resultatkomponenten i RFM. I kapittel 5.1 i sluttrapporten for utredning av ny RFM står det følgende begrunnelse (viktige poeng er uthevet):

5.1 Indikator for studiepoeng

Indikatoren for studiepoeng gir uttelling per produsert studiepoengekvivalent (60 studiepoeng) der størrelsen på uttellingen avhenger av hvilken kategori (A-F) studieprogrammet er plassert i.

Vi tilrår at indikatoren for studiepoeng videreføres med samme metodikk som i KDs finansieringsmodell, nedskalert, men med det samme relative styrkeforholdet mellom kategoriene.

*Vi tilrår også at det kun gis uttelling i resultatkomponenten for de studiepoengene som KD gir uttelling for, dvs. egenfinansierte studiepoeng. Dette betyr at eksternfinansierte studiepoeng ikke inkluderes i RFM som indikator. **Nivået på bevilgningen for eksternfinansierte studiepoeng ved gamle NTNU i 2015 (ca. 28,5 mill. kr i IFM), legges imidlertid inn i fakultetenes rammebevilgning ved innføring av RFM i 2018.** Høgskolene har ikke gitt uttelling for eksternfinansierte studiepoeng i sine budsjettfordelingsmodeller.*

Det er en rekke komplekse forhold rundt eksternfinansierte studiepoeng som gjør at vi fraråder å inkludere disse som indikator i RFM. Eksternfinansiert utdanning som er åpen for alle, kan egenfinansieres helt eller delvis av institusjonen som tilbyr utdanningen. Andelen studiepoeng som egenfinansieres på et studieprogram, gir uttelling i KDs finansieringssystem gjennom resultatkomponenten, mens andelen studiepoeng som er eksternfinansiert, ikke gir uttelling. Utfordringen er at sektoren mangler en felles metodikk for å beregne totale kostnader knyttet til utdanningsaktivitet. Universitets- og høyskolerådet (UHR) arbeider med å utvikle en totalkostnadsmodell (TDI-modell) for etter- og videreutdanning som vil gi et grunnlag for å beregne NTNUs reelle kostnader for eksternfinansierte studiepoeng. Innføring av en totalkostnadsmodell vil kreve en gjennomgang av kostnader og inntekter på alle eksternfinansierte studieprogrammer for å fastsette riktig egenfinansieringsprosent. Porteføljen av tilbud vil også måtte vurderes på nytt etter fusjonen, og basert på et riktigere kostnadsbilde. Det er dermed betydelig usikkerhet knyttet til utviklingen av eksternfinansierte studiepoeng, noe som gjør den lite egnet som indikator i en rammefordelingsmodell.

*Vi konkluderer med at eksternfinansierte studiepoeng bør gi et sterkt nok insentiv i seg selv gjennom den betalingen som oppnås direkte. Egenfinansiering av aktiviteten gir i tillegg NTNU tildeling gjennom KDs resultatkomponent for den andelen av studiepoengene som egenfinansieres. **Insentivmidler for å realisere strategien for etter- og videreutdanning utover de som ligger i rammebevilgningen til fakultetene, kan legges i SO-komponenten.***

2. Pågående arbeid i regi av Universitets- og høyskolerådet (UHR):

1. TDI modell for EVU

En arbeidsgruppe arbeider med en modell for å beregne **totale kostnader** for EVU basert på metodikken i TDI-modellen for forskning. Denne arbeidsgruppen har to deltakere fra NTNU: Seniorrådgiver Lars Gunnar Indreiten og seniorrådgiver Kai Robert Jakobsen. Gruppen forventes å levere en modell i løpet av våren 2018 og forslaget sendes på høring i UH-sektoren.

En totalkostnadsmodell vil gi et grunnlag for å beregne kostnader og dermed priser for kursene og studiepoengene som tilbys som EVU.

Arbeidsgruppen benytter følgende definisjoner for EVU:

Etterutdanning: Emner som gir vedlikehold og oppdatering på kompetanse innenfor et område eller stilling. Etterutdanning er ofte korte kurs som ikke gir formell eksamen eller studiepoeng, og inngår ikke i et gradssystem.

Videreutdanning: Emner som gir ny formell kompetanse på universitets- eller høyskolenivå og studiepoeng innen eller utenfor gradssystemet. Videreutdanninger er ment å tilpasses samfunnet og arbeidslivets behov og tar opp kvalifiserte kandidater på eget opptak.

EVU kan f.eks. være frittstående enkeltkurs, fagprogram med en serie eller samling av kurs rettet mot en bestemt målgruppe eller fagområde eller erfaringsbaserte masterprogrammer.

2. Retningslinjer for finansiering av etter- og videreutdanning - UHR-arbeidsgruppe

EVU kan klassifiseres slik i bidragsprosjekter, oppdragsprosjekter og salg:

Bidrag

EVU-kurs hvor ekstern bidragsyter ikke krever kontroll på hvem som tas opp på kurset. Institusjonen kan **delfinansiere** kurset med egne midler.

Oppdrag

EVU-kurs hvor **oppdragsgiver bestemmer** hvem som skal delta på kurset. Oppdragsgiver skal dekke **alle** kostnader til kurset, både **direkte og indirekte kostnader**. I tillegg skal det beregnes en **rimelig fortjeneste** på oppdraget.

Salg

EVU-kurs hvor det er fri påmelding og enkeltstudenter betaler deltakeravgift. For salgskurs skal studenten(e) dekke **alle direkte og indirekte kostnader** som aktiviteten fører med seg, og det skal beregnes en **rimelig fortjeneste**.

Når det gjelder **salgskurs**, så har KD har åpnet for at det *«i enkelte svært begrensede tilfeller vil det likevel kunne være adgang til å kreve egenbetaling for et tilbud der også institusjonen finansierer deler av kostnadene. Det er dette som er angitt i forskrift om egenbetaling § 3-2 annet ledd. Denne forskriften må imidlertid leses i lys av andre kilder, inkludert Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.»*

UHR har opprettet en arbeidsgruppe som bes om å utrede forståelsen av *regelverket for finansiering av etter- og videreutdanningsvirksomhet (EVU)* i UH-sektoren.

- Målet for arbeidsgruppens arbeid er å skape en omforent forståelse for hvordan UH-sektoren bør forholde seg til statsstøtteregler, egenbetalingsforskriften, BOA-reglementet og Kunnskapsdepartementets finansieringssystem innenfor EVU-området.

- Arbeidsgruppens arbeid skal munne ut i veiledende anbefalte retningslinjer for finansiering av etter- og videreutdanning.
- Arbeidsgruppen bes om å levere sitt forslag til retningslinjer innen 15. juni 2018.
- Forslaget vil bli sendt på høring i UH-sektoren, før det legges frem for UHRs styre.

Arbeidsgruppen ledes av seniorrådgiver Lise T. Sagdahl. Seniorrådgiver Hanne M. Sjørgjerd (jurist) i Avdeling for virksomhetsstyring deltar også i arbeidsgruppen fra NTNU.

3. Forutsetninger for NTNUs arbeid, økonomi

For å unngå dobbeltarbeid, må begge arbeidsgrupper ha som forutsetninger:

- **Beregningsmodell for totale kostnader for EVU** kommer våren 2018. Modellen gjør at vi kan synliggjøre totale kostnader for EVU, inkludert utviklingskostnader. Denne beregningsmodellen legges til grunn for prisingen av eksternfinansierte kurs.
- **EVU finansieres enten 100 % av eksterne midler eller 100 % av NTNU** (bevilgningsfinansiert, innenfor rammebevilgningen). Dette er kun en forutsetning for å forenkle arbeidet vårt i påvente av at UHR avklarer om og eventuelt når EVU-studenter kan bidra med delvis egenbetaling. Eventuelle spørsmålstillinger knyttet til dette prinsippet tas opp med styringsgruppen.

4. Forutsetninger for NTNUs arbeid, studieportefølje

- Faglig og strategisk utvikling av EVU ligger formelt i dag i linjen på tilsvarende måte som øvrig studieportefølje ligger, slik dagens EVU politikk forutsetter. Krav til kvalitetsoppfølging i forhold til NOKUTs tilsynsforskrift er den samme for all studiepoenggivende utdanning ved NTNU. Jfr. NTNUs kvalitetssystem. <https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Kvalitetssystem+for+utdanning>